

[Martin Sørensen (Peterslund).]

af de Beløb, der henstaa som Kassebeholdninger, maa de naturligtvis for at holde deres Økonomi i Orden fortsat have relativ høj Rente af de Beløb, som er ude hos Laantagerne, en Udvikling, som Laantagerne har meget vanskeligt ved at forstaa. Man maa derfor ønske, at de arbejdsløse Penges Beløb maa blive ret begrænset.

Med Hensyn til Lovforslaget om Udstedelse af Statsgældsbeviser, Skatkammerbeviser og Stats-Spareobligationer har jeg ikke væsentlige Bemærkninger at fremføre; da de foreslaaede Foranstaltninger er af ganske frivillig Karakter, kan der ikke være Anledning til en særlig indgaaende Omtale af Lovforslaget. Formaalet er det samme som Formaalet med Lovforslaget om Bankernes Kassebeholdning. Det er muligt, at Lovforslagets Bestemmelser vil medføre, at disse Skatkammerbeviser, Statsgældsbeviser og Spareobligationer opsuger en Del af Bankernes Kassebeholdninger, saa at disse gaar yderligere ned.

Jeg skal hermed paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i det høje Landsting.

J. S. Foget: Det er med nogen Forundring, man har været Vidne til disse Lovforslags Fremkomst. Gennem mange Aar har Spørgsmaalet om Konvertering af særlig Landbrugets Kreditforeningsobligationer været debatteret. Der er gennemført forskellige Love desangaaende, uden at de har haft nogen reel Betydning. Spørgsmaalet om hele Renteniveauet har ogsaa ofte været til Debat; i Ord men aldrig i Gerning har man givet Udtryk for Ønsket om et saa lavt Renteniveau som muligt. Gennem hele den haarde økonomiske Landbrugskrise i 30erne lød Kravet om Rentelettelse Gang paa Gang, men altid fik man Svaret: Det er en pengeknapp Tid, derfor kan Renten ikke nedsættes. Jeg husker fra Valgkampagnen sidst, at ganske særlig Venstre lagde for med et Slagord, der lød saaledes: Renten er afhængig af Tilbud og Efter-spørgsel. Gennem hele denne tunge Tid blev Renten opretholdt, og kunde Landbruget ikke betale, traadte Staten til med Laan eller Tilskud, thi Renten skulde betales, selv om der intet blev til Arbejdets Udøvere. Nu er vi kommet ind i en Tid, hvor der er stor Pengerigelighed. Det er efter fremkomne Oplysninger ca. 1600 Mill. Kr., der henligger uden Forrentning. Flere Gange tidligere har jeg fra denne Talerstol stillet Krav om, at Pengerigeligheden skulde anvendes til Nedsættelse af Renten og til

en gennemgribende Konvertering. Sidste Gang dette blev debatteret, svarede Finansministeren mig, at Spørgsmaalet ikke var aktuelt. Kravet om en Rentelettelse kom i første Instans fra de jyske Statshusmænd og fra andre Husmænd gennem Husmandsforeningerne. Det bunder dybt i hele det arbejdende Samfund, thi Kravet om billigere Penge er samtidig et Krav om, at der i den fælles Husholdning bliver mere til dem, der udfører produktivt Arbejde og mindre til den passive Kapital. Men Renten holdtes oppe, og her bliver vi altsaa stillet over for et Forslag om at anvende Skatteydernes Penge til direkte Statstilskud til den ledige Kapital. Hvor stort et Beløb der her vil blive Tale om at yde i Statstilskud, er det selvsagt umuligt at opgøre i Øjeblikket. Jeg tror ikke, de højtærede Ministre vil modsige mig, naar jeg anslaaer det aarlige Rentetilskud til at udgøre mellem 8 og 10 Mill. Kr., naar man regner med 200 Mill. Kr. i Statsgældsbeviser, 300 Mill. Kr. i Skatkammerbeviser og ca. 100 Mill. Kr. i Stats-Spareobligationer — og kommer man ikke op paa disse Beløb, vil Forslaget ingen praktisk Betydning faa. I øvrigt kan det siges, at hvis der virkelig er Kapital ejere, som føler sig fristet af disse Rentesatser, maa det være Kapitalejere, hvis Dispositioner ikke rummer nogen Fare for Inflation; thi de Kapitalejere, som ligger med ledige Penge, og hvis Spekulationer kan være farlige, vil ingenlunde vælge denne Anbringelsesform.

Det Lovforslag, der vedrører Bankerne, vil næppe faa synderlig Betydning, da Bankerne i Forvejen er indstillet paa at holde igen. Det er sikkert meget faa Banker, der har indladt sig paa Udlaansformer, som blot har nogen Lighed med dem, man anvendte under sidste Krigs Pengerigelighed. Begrundelsen for Lovforslaget er, at man er bange for, at de ledige Penge skal lave Ulykker, men hvorfor bruger man da ikke en saadan Situation til Nedsættelse af Renten, Diskontoen, til en gennemgribende Konvertering? Svar paa dette faar jeg sikkert ikke af de højtærede Ministre; thi skal de svare, kan de jo kun oplyse, at Grunden er den simple, at Kapitalmagten har den afgørende Indflydelse paa Regeringens Dispositioner — trods al Tale om Folkestyre. Overalt i Befolkningens brede Masser hører man Gang paa Gang den Tale: Nu maa vi snart faa Rentesaenkning. Ønsket herom er almindeligt, men i Stedet kommer Regeringen nu med et Forslag om, at Skatteyderne skal give Tilskud til den ledige Kapital for at holde